

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 7. april 2017

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 580 (MOF alm. del) stillet 24. marts 2017 efter ønske fra Ida Auken (RV).

Spørgsmål nr. 580

"Vil ministeren kommentere henvendelse af 23/3-17 fra Ea Øxenhavn, Idaslettens biavl og microbryggeri om bier, jf. MOF alm. del – bilag 346?"

Svar

"Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, som har indhentet bidrag hos Miljøstyrelsen og Aarhus Universitet DCA til besvarelsen. Det oplyses at:

'Bidød' er forårsaget af et samspil mellem forskellige stressfaktorer for bierne. Generelt sker der hvert år – efter en vinter – et bitab på mellem 10–15 procent i Danmark, dog med enkelte udsving (senest i 2008) da dødeligheden var højere. Det er Danmarks Biavlerforenings medlemmer, der årligt opgør vinterdødeligheden blandt deres bifamilier. Bitabet for vinteren 2016/2017 er endnu ikke opgjort.

Forholdene og udviklingen omkring 'bidød' bliver fulgt af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Miljøstyrelsen og forskningsinstitutioner. I Danmark ses det samme billede, som andre steder i Europa. De komplekse sammenhænge mellem varroamider angreb, virus sygdomme og biernes ernæringstilstand kan i enkelte år føre til væsentlig forværring af tilstanden hos bierne. I Danmark er det specielt bekæmpelse af varroamider, og deres overførsel af virussygdomme, der er udfordringen.

Der er blandt europæiske forskere, bl.a. i EU-netværket 'COLOSS', konsensus om, at det er mest sandsynligt, at alvorlige virusinfektioner, som overføres af varroamider, er langt den hyppigste kausale årsag til 'bidød' i Europa og Danmark. Denne konsensus bygger på, at symptomerne på 'bidød' svarer til symptomerne på ikke-akut dødelige infektioner af paralysevirus. Videre er der altid indicier på meget høje infektionsrater af varroamider i bifamilier, der angiveligt har været udsat for 'bidød'. Det betyder, at jo flere varroamider der er i en bifamilie, jo større er risikoen for, at bifamilien går tabt. En stor opformering af varroamider betyder, at varroamider hyppigt skifter vært fra syge til raske bier, og dermed overfører vira til stadig flere bier. Den kolde sommer i 2016 betød, at mange bier havde en dårlig ernæringstilstand og derfor var svage. Det spiller også en rolle både i forhold til biernes immunforsvar og varroamidens udvikling.

Varroamider kan ikke udryddes, men med rettidig bekæmpelse kan varroamiderne holdes under skadetærsklen. Derfor er det vigtigt, at biavlerne udviser rettidig omhu i forbindelse med behandling af varroamider, idet det er af afgørende betydning for bifamiliernes overlevelse.

I forhold til bekymringerne for pesticiders effekter på bier kan det indledningsvis nævnes, at før pesticider godkendes i Danmark, gennemgår midlerne en grundig risikovurdering i forhold til

honningbier, som følger gældende europæiske retningslinjer og reguleringer. Pesticider godkendes kun, hvis der kan vises sikker anvendelse af midlerne i forhold til bl.a. bier. Pesticider antages derfor ikke at spille en væsentlig rolle for 'bidød' i Danmark.

Specielt for aktivstofferne imidacloprid, clothianidin og thiamethoxam, kaldet neonicotinoide, er der blevet indført skærper af godkendelserne (Kommissionens ændringsdirektiv nr. 21/2010/EU og gennemførelsesforordning (EU) nr. 485/2013). Anvendelse af disse stoffer i afgrøder, der er nektar- eller pollenkilder for bier, er herefter blevet forbudt. Der er derudover fastsat passende risikobegrænsende foranstaltninger ved anvendelse af aktivstofferne i andre afgrøder. Miljøstyrelsen har i 2015-16 givet dispensation til bejdsning af vinterraps med clothianidin eller thiamethoxam mod rapsjordlopper, dels for at mindske risikoen for resistensudvikling og dels fordi Miljøstyrelsen har vurderet, at den samlede belastning vil være mindre ved bejdsning end ved sprøjtning med pyrethroide. Endvidere har vi ikke i Danmark haft indberetninger om problemer med 'bidød' i forbindelse med anvendelse af bejdsmidler med neonicotinoide.

Offentlig Bisygdomsbekæmpelse ved Aarhus Universitet har tilkendegivet, at 'bidød' er et samspil mellem påvirkninger fra en række faktorer. En ikke optimal behandling af varroamiderne medfører overførsel af alvorlige virusinfektioner i bierne. For at få klarlagt mulige årsager til bitab opfordres biavlerne derfor til at indsende prøver til laboratorieundersøgelse til Offentlig Bisygdomsbekæmpelse.”

Esben Lunde Larsen

/

Steen Bonde